

Урок № 4. МУЗИКА, ЯКА НЕ ЗНАЛА НОТ

Дата _____

Мета:

Клас _____

- розкрити поняття «народна музика»; учити на елементарному рівні висловлювати враження від музичних творів, виразно співати;
- розвивати в учнів спостережливість, почуття ритму;
- виховувати музичний смак, інтерес до музичних образів.

Музичний матеріал: українська народна пісня-поспівка «Дибидиби»; український народний танець «Козачок»; українська народна пісня «Гей ви, дітки чорнобриві».

Наочні посібники: нотна хрестоматія.

Обладнання: ТЗН; дитячі музичні інструменти; фонохрестоматія; макет телевізора; зображення нот на нотному стані.

Тип уроку: комбінований.

Хід уроку

Учні входять до класу під музичний супровід (українська народна пісня «Гей ви, дітки чорнобриві»).

1. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Перевірка готовності класу до уроку. Музичне вітання

2. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

Бесіда

- ♦ Як називають п'ять лінійок, де записують ноти?
- ♦ Як називають знак, що пишуть на початку нотного стану?

Гра «Телевізор»

Учитель демонструє на екрані макету телевізора зображення (ноти на нотному стані). Учні мають назвати їх «ім'я».

3. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Учитель. Достеменно невідомо, коли виникла музика, але можна впевнено сказати, що це було дуже-дуже давно. Автори деяких музичних творів нам відомі, але існує багато музики, автори якої невідомі. Як називають таку музику? Сьогодні ми знайдемо відповідь на це питання.

4. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Робота з поняттями

Якщо ми знаємо ім'я автора музики, то таку музику називають **композиторською**.

- ♦ Пригадайте прізвища композиторів, з чиїми творами ми ознайомилися на попередніх уроках.

Музика виникла дуже давно, коли ще не існувало професії композитора. Її складали народні музиканти, які навіть не знали нот, і передавали музику своїм дітям та онукам у спадок. Її створювали хлібороби та ремісники, селяни та міські жителі. Така музика поширювалась у народі, її називають **народною**.

Віки-роки спливали, їх пам'ять берегла...
Ще нот тоді не знали, а музика — була!
Вона допомагала селянам у жнива,
Вона спостерігала і свята, і дива.
Вона пливла роками у хороводі днів,
До доньки йшла від мами, від батька — до синів.
Ту музику чудову, яка не знала нот,
Плека, як рідну мову, і береже народ.

О. Лобова

Вокально-хорова робота

Учитель

- ♦ Які ви знаєте народні пісні?

До народної музики належить багато дитячих пісень, із-поміж них — українська народна пісня-поспівка «Диби-диби».

Розучування поспівки «Диби-диби» за нотним записом.

Завдання з ускладненням (для підготовлених учнів):

- ♦ назвіть ноти поспівки:
- ♦ проспівайте поспівку сольфеджіо.

Розучування та виконання поспівки «Диби-диби» усім класом.

Розучування української народної пісні «Гей ви, дітки чорнобриві»; робота над постановою, одночасним початком співу, м'якістю звуковедення.

Слухання музики

Учитель. Українська пісня — душа народу. Але й у танцях українці були завзятими.

Чуки, чуки, чуки, чок,
Пішли дітки в таночок,
Пішли дітки в таночок,
Донька збила каблучок.
— Прибий, татку, каблучок,
Бо я хочу в таночок.

З давніх-давен до улюблених танців українців належить «Козачок».

Це — старовинний масовий хороводний танець. Першими його виконавцями були козаки-воїни. Звідси походить його назва. Іноді танець починається повільним вступом ліричного характеру. Але основна частина його завжди бадьора та життєрадісна. Швидкий рух, чіткий ритм, повторення в різних варіантах тієї самої музичної фрази передають жваві й дрібні танцювальні рухи, що властиві танцю.

- ♦ Прослухайте український народний танець «Козачок» та опишіть його характер.

Слухання українського народного танцю «Козачок».

Під час повторного прослуховування та обговорення характеру танцю діти об'єднуються у три групи, супроводжуючи музику грою на дитячих музичних інструментах та ритмічними танцювальними рухами.

5. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ УРОКУ

Учитель. Сьогодні на уроці ми зазирнули у витоки народної музики, дізналися про українські народні пісні й танці.

Бесіда

- ♦ Який український народний танець ми слухали сьогодні на уроці?
- ♦ Які українські народні пісні ви запам'ятали?

Учні виходять із класу під музичний супровід (українська народна пісня «Гей ви, дітки чорнобриві»).